

ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนเือง
อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
Leadership in Village Governance: The Case Study of Don Ruea Village,
Don Ong Sub-district, Phochai District, Roi Et Province

ชไมพร เยาวานิต¹ พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์²
Chamaipon Yaowanit, Pongsawut Rachjun

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน 2. วิเคราะห์ปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน 3. เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ กำนัน จำนวน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 1 คน , ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน , คณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 5 คน , สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนเือง จำนวน 2 คน , ประชาชน จำนวน 5 คน และ ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 18 คน จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสาร วรรณกรรมและแบบสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1. ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน ประกอบด้วย การมีอุดมการณ์ มีการแสดงออกอย่างเปิดเผยในวิสัยทัศน์และอุดมการณ์ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ การสร้างแรงบันดาลใจ มีการให้กำลังใจผู้ร่วมงานและให้เกียรติผู้อื่นในการแสดงความคิดเห็น การกระตุ้นทางปัญญา ส่งเสริมการมองปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาหมู่บ้าน การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล มีความเป็นธรรม สามารถเป็นที่พึ่งให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือกับประชาชนได้ 2. ปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน พบว่า บางครั้งมีปัญหามอบหมายงานที่ไม่กำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนซึ่งกระทบต่อการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ต่อมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับปัจเจกบุคคลคือการขาดความร่วมมือจากประชาชนบางกลุ่มในหมู่บ้านและปัญหาประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้น้อยและไม่มีความมั่นใจ และสุดท้ายคือปัญหาการขาดงบประมาณในการพัฒนาหมู่บ้าน 3. แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน พบว่า ผู้นำจะต้องเป็นตัวอย่งที่ดีต้องมีความชัดเจนในระบบงานและการกระจายความรับผิดชอบโดยเฉพาะการปฏิบัติงานทางราชการที่ต้องมีการเตรียมความพร้อมมีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ประการ

Received: 2021-09-05 Revised: 2021-09-29 Accepted: 2021-10-08

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด Student of Political Science Program in Political Science Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: seat007@outlook.com

² คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University

ต่อมาคือ การขอสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ เพื่อการจัดอบรมให้ประชาชนได้มีทักษะความรู้ต่าง ๆ เช่น ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านป้องกันสาธารณสุขภัยต่างๆ และการส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อให้ประชาชนมีรายได้/อาชีพที่มั่นคงซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาหมู่บ้านสืบต่อไป

คำสำคัญ (Keywords): ภาวะผู้นำ; การปกครอง; หมู่บ้าน

Abstract

The objectives of this qualitative research were 1. to study leadership in village governance, 2. to analyze problems of leadership in village governance and 3. to recommend guidelines to solve problems on leadership in village governance. The tool of this research was in-depth interview from the selected samples of 1 village leader, 1 village headman, 2 village headman assistances, 5 village committees, 2 members of Sub-district Administrative Organization, 5 villagers in the community and 2 village experts, a total of 18 persons. The combination of information gathering from in-depth interview, literature review and content analysis were used. The research findings were as follow ; 1. The leadership in village governance were composed of ideology - there was clear expression on ideology and vision such as the production of village development plan, the support of various occupation groups. The inspiration : the encouragement and honoring others in their comments. Cognitive stimulation: promoted various perspectives in viewing problems for village development. Individual considerations with fairness and could be relied on, gave consultants and assisted to villagers. 2. The problems of leadership in village governance, it was found that the segregation of duty without clear direction would impact to the unsuccessful operation. The individual problems were lack of cooperation from some groups in the community and the low income, unsecure occupations and lack of budget in village development. 3. The guidelines to solve problems of leadership in village governance were that leader should be good example in having explicit working procedure and distribution of responsibility especially the readiness in performing government work with effective communication and the request for budget from government to train villagers for more knowledges and skills on various aspect such as public health, environment, protection of public hazards and to promote occupations for villagers so they had higher income and occupation security which would keep going positive impact to the villager development.

Keywords: Leadership; Government; Village

บทนำ (Introduction)

องค์กรทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของภาครัฐหรือเอกชน บุคคลสำคัญที่จะทำให้ทั่วโลกในระบอบการบริหารงานขององค์กรใด ๆ ดำเนินไปสู่จุดหมายที่ตั้งงาม ก็คือ “ผู้นำ” ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้นำเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายการบริหาร การจัดการ รวมถึงการริเริ่ม การวางแผน การบริการ กำกับการ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายขององค์กร ผู้นำจึงเป็นผู้มีอิทธิพลที่สามารถผลกระทบต่อความเป็นไปขององค์กรในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านที่เกี่ยวกับการบริการ และการบุคคล ดังนั้นในทุกองค์กรจึงจำเป็นต้องมีผู้นำ และผู้นำ (Leader) จึงเป็นบุคคลที่ทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้าและบรรลุผลสำเร็จโดยเป็น ผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเป็นบุคคลที่ก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือผู้อื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม (ริงส์เวิร์ค ประเสริฐศรี, 2544 : 12) ในอดีตลักษณะผู้นำที่ดี และเข้มแข็งนั้น จะมองเพียงในด้านกายภาพ บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ ความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร แต่สำหรับในปัจจุบันที่เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา ผู้นำที่ดีและเข้มแข็งยังต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีการติดต่อสื่อสารในองค์กรที่ดี ฯลฯ เพื่อที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามที่เป้าหมาย ได้ตั้งไว้ขณะเดียวกันก็ต้องทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดความพึงพอใจในงานที่เขาทำด้วย (นิธย์ สัมมาพันธ์, 2546)

ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่บุคคลหนึ่ง (ผู้นำ) ใช้อิทธิพลและอำนาจของตนกระตุ้นชี้แนะให้บุคคลอื่น (ผู้ตาม) มีความกระตือรือร้น เต็มใจทำในสิ่งที่เขาต้องการ โดยมีเป้าหมายขององค์กรเป็นจุดหมายปลายทาง (พยอม วงศ์สารศรี, 2534) ผู้นำนักปกครองควรมีจรรยาบรรณเป็นหลักปฏิบัติ นั้น มีปฏิปทาหนักแน่น ในจรรยาบรรณ ย่อมทำหน้าที่ปกครองได้เป็นอย่างดี และสามารถยกระดับฐานะของตนให้สูงขึ้นได้เรื่อย ๆ ทั้งจะสามารถนำสังคมที่ตนปกครองอยู่ให้เกิดสันติสุขให้พัฒนาก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไปได้ด้วย ในสังคมปัจจุบันนี้มีปัญหามากมายเช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาสังคม ปัญหาความยากจน ปัญหาความขัดแย้งทางความคิดเรื่องการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นต้น สาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ยากที่จะชี้ชัดลงไปได้ว่ามีสาเหตุมาจากส่วนใด ทั้งนี้เพราะปัญหาต่าง ๆ มีความซับซ้อนหลายประการยากที่จะตัดสินว่าเป็นปัญหาส่วนใดส่วนหนึ่งเพียงด้านเดียว การแก้ปัญหา จึงเป็นเรื่องที่ยุ้งยากไม่ง่ายนักต่อการจัดการได้อย่างถูกต้อง เมื่อปัญหาเกิดขึ้นประชาชนมักปิดความรับผิดชอบกลับโทษสถาบันปกครองบ้าง สถาบันครอบครัวบ้าง สถานศึกษาบ้างหรือสถาบันศาสนาบ้างปัญหาต่าง ๆ ก็แก้ไม่ตรงจุด (สนิท จรอนันต์, 2549)

ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย และผู้ใหญ่บ้าน คือ เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง ซึ่งได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น ๆ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม อันเป็นกฎหมายแม่บทของการปกครองท้องที่ ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านนั้นมีหน้าที่และอำนาจในทางปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตหมู่บ้านของตน หน้าที่และอำนาจในทางปกครองดังกล่าวได้แก่ หน้าที่ชี้แจงข้อราชการให้ประชาชนทราบ หน้าที่ควบคุมลูกบ้านให้ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะต้องพึงกระทำตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ (หน้าที่ ในการ

เลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของประชาชนด้วย) นอกจากนั้นยังมีหน้าที่ในการอบรม สั่งสอนประชาชน ตลอดจนทำหน้าที่เป็นตัวอย่างตามที่ทางราชการแนะนำเป็นต้น (ผู้ใหญ่บ้าน, 2559)

บริเวณเขตพื้นที่ซึ่งเป็นบริเวณหมู่บ้านดอนเรือในปัจจุบัน ในอดีตนั้นเป็นผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ มีสัตว์ป่า นก หนองน้ำใหญ่มากมาย มีหนองน้ำใหญ่ที่ใสสะอาดอยู่ท่ามกลางป่าให้สัตว์น้อยใหญ่ได้อาศัยต็มกินได้ไม่เดือดร้อน ในช่วงเวลานั้นยังไม่มีผู้คนมาตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่บ้านดอนเรือ ได้มีการพุดคุยตกลงกันจะตั้งเป็นหมู่บ้านของตนเองเพราะชาวบ้านเริ่มมีการก่อสร้างบ้านเรือนมากขึ้นนับแต่นั้นเป็นต้นมาก็ได้เกิดหมู่บ้านขึ้นมาคือ บ้านดอนเรือจนถึงปัจจุบัน และปัจจุบันบ้านดอนเรือ มีประชากรทั้งหมด 547 คน ชาย 272 คน หญิง 275 คน เป็นหมู่บ้าน ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ราบสูง อาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนคือการประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรือทำนา ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ทุรกันดาร ไม่มีแม่น้ำลำคลองไหลผ่าน ต้องอาศัยน้ำจากธรรมชาติในการทำนา โดยทำนาได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น รายได้จึงไม่ค่อยดีนักต้องอาศัยอาชีพเสริมอย่างอื่น เช่น ปลูกยาเตอร์กีซ และเลี้ยงสัตว์ รายได้เฉลี่ยรายบุคคลจึงไม่สูงจึงมักจะมีปัญหาในการดำรงชีวิตและปัญหาสภาพร่างกาย ประชาชนส่วนใหญ่เมื่อมีปัญหาทางด้านสุขภาพในการเจ็บป่วยก็ต้องพึ่งหน่วยงานของรัฐและงบประมาณจากรัฐ ได้รับบริการในด้านสุขภาพ จากโรงพยาบาลอำเภอโพธิ์ชัยเป็นหลัก และในปีพุทธศักราช 2557 บ้านดอนเรือ หมู่ที่ 1 ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นหมู่บ้านขนาดกลาง

ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันก็ได้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ บ้านดอนเรือ หมู่ที่ 1 ตำบลดอนโอง เป็นประธานกองทุนสวัสดิการชุมชน ประธานฌาปนกิจหมู่บ้าน บ้านดอนเรือ ประธานกองทุนหมู่บ้าน ประธานกองทุนโรงสีข้าว SML ประธานกองทุนกลางพัฒนาดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน รองประธานชมรมกำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลดอนโอง ประธานศูนย์ดำรงธรรม ประธานกลุ่มเลี้ยงสัตว์ บ้านดอนเรือ ประธานสภาสุขภาพ กรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในการพัฒนาหมู่บ้าน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านดอนเรือ ผู้ใหญ่บ้านได้เข้าร่วมการประกวดหมู่บ้านคุณธรรม และได้รางวัลระดับที่ 1 ระดับตำบล มีการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน จัดกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือพี่น้องในชุมชนให้มีรายได้ ลดรายจ่าย อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้หน้าที่ให้ความสำคัญและเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจในการเป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ อาทิ เช่น ด้านการปกครอง ด้านอาชีพ ด้านบริการ ด้านผดุงความเป็นธรรม ด้านพัฒนา ด้านอุปโภค บริโภค ด้านความสามัคคีมีส่วนร่วมในชุมชนในการปกครองและพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชน ให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวไว้ข้างต้นในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา ผู้ใหญ่บ้าน บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ว่ามีภาวะผู้นำตามสภาพที่เป็นจริง หรือไม่ ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนในเขต บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านเพื่อไปสู่เป้าหมาย ด้านคุณภาพทางการปฏิบัติหน้าที่และเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research objectives)

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบ แบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย ประชากร ได้แก่ 1) กำนันตำบลดอนโอง 2) ผู้ใหญ่บ้าน 3) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 4) คณะกรรมการหมู่บ้าน 5) ประชาชน 6) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนโอง และ 7) ปราชญ์ชาวบ้าน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ 1) กำนันตำบลดอนโอง จำนวน 1 คน 2) ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 1 คน 3) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน 4) คณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 5 คน 5) ประชาชน จำนวน 5 คน 6) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนโอง จำนวน 2 คน 7) ปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 18 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) โดยมีกรอบวิเคราะห์ตามประเด็นที่จะทำการศึกษา ซึ่งทำการสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย โดยอยู่ภายใต้ประเด็นการวิจัย ดังนี้คือ

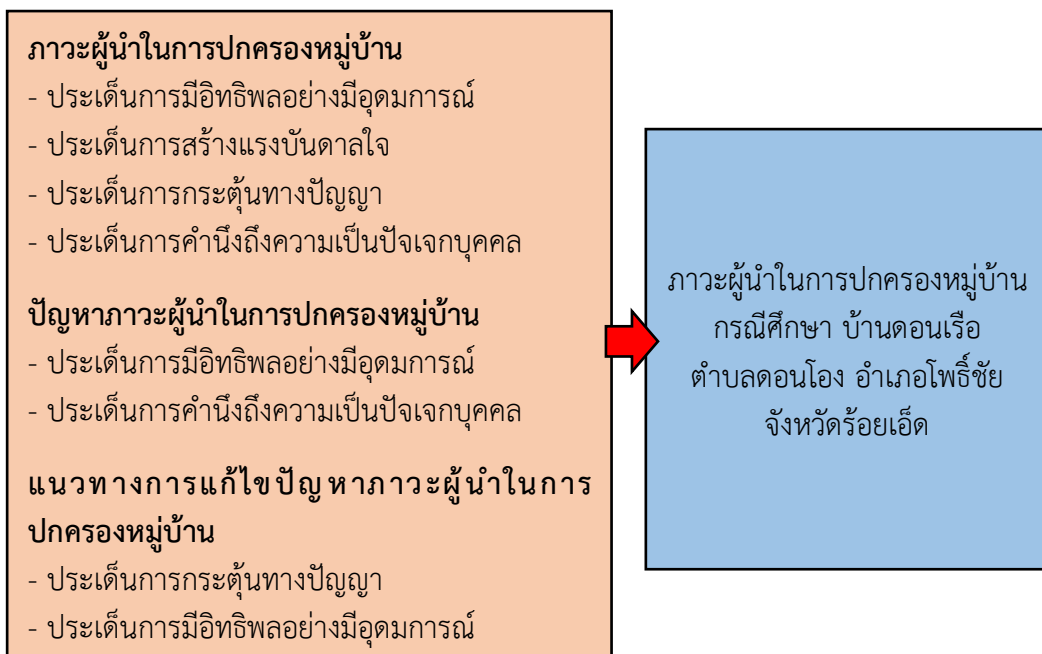
- 2.1 ภาวะผู้นำในการปกครอง
- 2.2 ประเด็นปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน
- 2.3 ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน

3. กรอบการวิเคราะห์การวิจัย

กรอบการวิเคราะห์การวิจัย “ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” โดยเขียนให้เป็นแผนภาพ ดังนี้คือ

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 : กรอบการวิเคราะห์การวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัยและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสังเกตกับการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์แยกแยะประเด็นต่าง ๆ โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษา และตามกรอบแนวคิด เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่รวบรวมประเด็นได้อย่างมีระบบ

ผลการวิจัย (Study Results)

การวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1.ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1.1 ประเด็นการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน ประเด็นการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่า เป็นผู้นำที่มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและจริงจังต่อราษฎร มีความรู้ ความสามารถ มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ ปกครองลูกบ้านอย่างมีความสุข และมีวิสัยทัศน์ที่มีอุดมการณ์ที่ต้อย่างยั่งยืน มีการแสดงออกอย่างเปิดเผยถึงความสุจริต ความโปร่งใส จริงใจในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ มีการเปิดเผยสรุปรายละเอียดผลงานในการพัฒนาหมู่บ้าน รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ มีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพสังคมในปัจจุบันปรับปรุงภูมิทัศน์ ในหมู่บ้านให้สวยงาม จัดการประชุมราษฎรเป็นประจำทุกเดือน และจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านทุกปี มีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดทำข้อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ผู้ใหญ่บ้านมีความเป็นภาวะผู้นำในระดับดี สามารถนำพาลูกบ้านสู่จุดหมายได้อย่างมั่นคงและมีคุณภาพ อีกทั้งลูกบ้านเกิดความศรัทธาในตัวของผู้ใหญ่บ้านและผู้ใหญ่บ้านบริหารงานอย่างยุติธรรม ยังมีความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงาน มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมองจากการทำงานที่ผ่านมาและความรับผิดชอบต่องาน อีกทั้งยังมีความทุ่มเทกับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีการประชุมวางแผนในรูปแบบคณะกรรมการในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ใช้มติในที่ประชุมหรือระดมความคิดเห็นเป็นหลัก ให้ความเสมอภาค แก่ประชาชน มีคุณธรรมจริยธรรมในตนเอง

1.2 ประเด็นการสร้างแรงบันดาลใจ

ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน ประเด็นการสร้างแรงบันดาลใจ พบว่า มีความมุ่งมั่นในการปกครองหมู่บ้านและพัฒนาชุมชน มีความรับผิดชอบต่อลูกบ้านเป็นที่ปรึกษาและผู้คอยชี้แนะได้ดี คิดดีในแง่บวก ด้านการทำงานในหมู่บ้านเป็นผู้เสียสละทั้งกำลังกาย เสียสละทั้งทรัพย์สิน เวลา ให้ความเป็นกลางมีไหวพริบในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาหมู่บ้าน การนำโครงการต่าง ๆ ไปเสนอหน่วยงานเพื่อนำงบประมาณมาพัฒนาหมู่บ้านผู้นำก็มีความอดทนอดกลั้นต่อการยั่วของฝ่ายที่ไม่พอใจ รู้จักการมอบหมายงานให้ได้ตรงกับความสามารถของลูกน้อง มีการวางแผนงาน การปฏิบัติงาน มีทัศนคติที่ดีสามารถที่สร้างประโยชน์ให้กับองค์กรและชุมชนได้ มีการให้กำลังใจผู้ร่วมงาน มีการกระตุ้นผู้ร่วมงาน รู้จักให้เกียรติคนอื่นในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ

1.3 ประเด็นการกระตุ้นทางปัญญา

ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน ประเด็นการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า มีการประสานงานกับ กลุ่มผู้นำและคณะกรรมการในหมู่บ้าน เพื่อชี้แจงรายละเอียดต่างๆ เป็นผู้นำที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานและเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มเพื่อที่จะพัฒนาหมู่บ้านในมีความเจริญก้าวหน้า มีการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นมองปัญหาในแง่มุมต่าง ๆ มีความซื่อสัตย์ต่อชาวบ้านดอนเรือทุกคน เป็นผู้นำที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี พุดจาดีมีความคิดสร้างสรรค์

1.4 ประเด็นการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน ประเด็นการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ให้ความเป็นธรรมกับประชาชนเป็นที่พึงให้กับประชาชนและให้ความช่วยเหลือ เป็นผู้ที่ให้คำปรึกษาให้กับประชาชนได้ทุกเรื่อง และเป็นผู้นำที่เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี เป็นคนที่วางตัวได้ดี อหยาศัยดี เข้ากับคนได้ง่าย มีเหตุผล มีความป็นผู้นำสูง การพูดจากับชาวบ้านก็เป็นกันเองไม่ถือตัว มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเมตตาต่อชาวบ้าน อีกทั้งยังมีการกระจายอำนาจโดยการมอบอำนาจงานให้ผู้ร่วมงานสนับสนุนการทำงานของผู้คน มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เป็นผู้ที่มีความสนใจในการปกครองประชาชน มีการสนับสนุนการทำงานของผู้คน

2. ปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

2.1 ประเด็นการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

ปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน ประเด็นการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่า ประชาชนบางส่วนก็ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำงานเกี่ยวกับหมู่บ้าน เห็นแก่ตัว ไม่คิดเห็นถึงคนอื่น เกิดปัญหาให้กับผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำตัดสินใจโดยที่ไม่ขอความคิดเห็นจากผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน และประชาชน งานบางงานจึงเกิดความล้มเหลว ไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนไม่มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค

2.2 ประเด็นการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน ประเด็นการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า มีปัญหาในการบริหารงานในระดับหนึ่ง เช่น ปัญหาความขัดแย้ง ขาดความร่วมมือจากประชาชนในหมู่บ้านฝ่ายตรงข้าม ขาดงบประมาณในการพัฒนาหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้น้อยและไม่มีความซื่อสัตย์มั่นคง การติดต่อของงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านจะไม่ค่อยเอื้ออำนวยเท่าไรในการพัฒนา ขาดงบประมาณในการจัดสรรซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการพัฒนาหมู่บ้านที่ไม่เพียงพอต่อการพัฒนา ไม่มีการกระจายอำนาจการสั่งงานกับลูกน้องไม่เด็ดขาด และยังขาดคำสั่งในการมอบหมายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรในบางกิจกรรมทำให้งานที่ได้รับมอบหมายออกมาไม่ค่อยดี อีกทั้งยังขาดการกำหนดเป้าหมายในการมอบหมายงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและประสบผลสำเร็จ ซึ่งก็เป็นปัญหาภาวะผู้นำในการปกครอง

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

3.1 ประเด็นการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน ประเด็นการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่า ผู้นำจัดให้มีการศึกษาให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อที่จะให้ประชาชนได้มีทักษะ

ด้านความรู้ และการจัดให้มีการอบรมให้แก่ผู้นำหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อเพิ่มศักยภาพเกี่ยวกับผู้นำ มีการส่งเสริม การประกอบอาชีพของชาวบ้าน และต้องของบประมาณจากภาครัฐ เพื่อที่จะมาบริหารจัดการด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มความรู้ให้กับชาวบ้าน และต้องจัดศูนย์กลางการเรียนรู้เพิ่มเติมในด้านต่างๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านป้องกันสาธารณสุขภัยต่างๆ ด้านความสงบเรียบร้อย ด้านความมั่นคง ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย ระบบการทำงานให้มีความชัดเจนมากกว่านี้ หรือให้มีความหนักแน่นในการบริหารงาน ซึ่งจะเป็ยตัวยึดความเป็นผู้นำให้ดีขึ้นกว่าเดิม ให้มีความมั่นใจในการทำงานมากกว่านี้ และช่วยกระตุ้นในชาวบ้านให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้สร้างความสามัคคีปรองดองกันในหมู่บ้าน

3.2 ประเด็นการกระตุ้นทางปัญญา

แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน ประเด็นการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า ผู้นำจะต้องเป็นตัวอย่งที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานโดยเฉพาะการปฏิบัติงานทางราชการ การตัดสินใจตัวเองให้มากขึ้น มีความเด็ดขาด ไม่ว่าจะเป็ยในเรื่องการปกครอง และการพัฒนาหมู่บ้านให้มีศักยภาพ ระบบการทำงานให้มีความชัดเจนมากกว่านี้ให้มีความหนักแน่นในการบริหารงาน มีความมั่นใจ ในการทำงานช่วยกระตุ้นในชาวบ้านให้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆร่วมกัน เพื่อให้สร้างความสามัคคี ปรองดองกัน ในหมู่บ้าน เวลามีนงานจากทางราชการ หรือส่วนต่าง ๆ ก็ให้แจ้งประชาชนได้ทราบ และเตรียมความพร้อมเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานการสื่อสาร ช่วยให้การงานเกิดประสิทธิภาพอีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานการปรับความสัมพันธ์ต่างๆ ในการทำงานให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนในหมู่บ้านที่แท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามความมุ่งหมายของการวิจัย ซึ่งแบ่งออก เป็น 3 ประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ กล่าวคือ เป็นผู้นำที่มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจต่อราษฎร มีความรู้ ความสามารถ มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ ปกครองลูกบ้านอย่างมีความสุข และมีวิสัยทัศน์ที่มีอุดมการณ์ที่ต้อย่างยั่งยืน มีการแสดงออกอย่างเปิดเผยถึงความสุจริต ความโปร่งใส จริงใจในการปฏิบัติหน้าที่ไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ มีการเปิดเผยสรุปรายละเอียดผลงานในการพัฒนาหมู่บ้าน รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ มีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพสังคมในปัจจุบันปรับปรุงภูมิทัศน์ในหมู่บ้านให้สวยงาม จัดการประชุมราษฎรเป็นประจำทุกเดือน และจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านทุกปี มีการส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ส่งเสริมให้มี

การดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดทำข้อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ผู้ใหญ่บ้านมีความเป็นภาวะผู้นำในระดับดีสามารถนำพาลูกบ้านสู่จุดหมายได้อย่างมั่นคงและมีคุณภาพ อีกทั้งลูกบ้านเกิดความสุขในตัวของผู้ใหญ่บ้านและผู้ใหญ่บ้านบริหารงานอย่างยุติธรรม

ประเด็นการสร้างแรงบันดาลใจ กล่าวคือ มีความมุ่งมั่นในการปกครองหมู่บ้าน มีความรับผิดชอบต่อบ้านเป็นที่ปรึกษาและผู้คอยชี้แนะได้ดี คิดดี คิดในแง่บวก ด้านการทำงานในหมู่บ้าน เป็นผู้เสียสละทั้งกำลังกาย เสียสละทั้งทรัพย์สิน เวลา ให้ความเป็นกลางมีไหวพริบในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาหมู่บ้าน การนำโครงการต่างๆ ไปเสนอหน่วยงานเพื่อนำงบประมาณมาพัฒนาหมู่บ้าน ประเด็นการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า มีการประสาน งานกับกลุ่มผู้นำและคณะกรรมการในหมู่บ้าน เพื่อชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ เป็นผู้นำที่มีความสามารถ ในการปฏิบัติงานและเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มเพื่อที่จะพัฒนาหมู่บ้านในมีความเจริญก้าวหน้า มีการส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นมองปัญหาในแง่มุมต่างๆ มีความซื่อสัตย์ต่อชาวบ้านดอนเรือทุกคน เป็นผู้นำที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี พุดจาตี มีความคิดสร้างสรรค์

ประเด็นการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล กล่าวคือ ให้ความเป็นธรรมกับประชาชน เป็นที่พึ่งให้กับประชาชนและให้ความช่วยเหลือ เป็นผู้ให้คำปรึกษาให้กับประชาชนได้ทุกอย่าง และเป็นผู้นำที่เข้ากับสังคมได้เป็นอย่างดี เป็นคนที่วางตัวได้ดี อหยาศัยดี เข้ากับคนได้ง่าย มีเหตุผล มีความเป็นผู้นำสูง การพูดจากับชาวบ้านก็เป็นกันเองไม่ถึงตัว มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเมตตาต่อชาวบ้าน อีกทั้งยังมีการกระจายอำนาจโดยการมอบอำนาจงานให้ผู้ร่วมงานสนับสนุนการทำงานของลูกน้อง มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เป็นผู้ที่มีน้ำใจในการปกครองประชาชน มีการสนับสนุนการทำงานของลูกน้อง สอดคล้องกับแนวคิดของดเนีย เทียนพุฒิ (2530) ที่กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำในองค์กรสมัยใหม่จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทั้งจากสั่งสอนมาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์และกลั่นกรองสิ่งนั้นให้สอดคล้องและเหมาะสมกับองค์กร เป็นผู้ที่มีมองการณ์ไกล สามารถคาดการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและหาทางป้องกันมิให้เหตุการณ์ที่เป็นปัญหา มีความรับผิดชอบต่อการกระทำ คำพูด เพื่อก่อให้เกิดความศรัทธาและความน่าเชื่อถือแก่ผู้อื่นมีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นเอาจริงเอาจังในการทำงานหาวิธีการทำงานจากผู้ที่ประสบความสำเร็จตลอดจนความทะเยอทะยาน เพื่อความก้าวหน้าขององค์กร และตนเองกล้าตัดสินใจ แสดงถึงความเป็นคนที่มีความกล้าเสี่ยงอยู่ในตัวเองมีมนุษยสัมพันธ์สูง อ่อนน้อม และสุภาพ พุดจาตี เข้ากับใครก็ได้ และที่สำคัญมีความสามารถในการรวมคนให้ทำงานร่วมกันได้ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ และประสานกับการมีคุณธรรมและสอดคล้องกับทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของแบส (1985) ที่กล่าวไว้ว่า เป็นผู้นำที่ทำตามอยู่เหนือ ความสนใจตนเองผ่านทางการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา หรือการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้นำจะยกระดับบุคลิกภาวะและอุดมการณ์ของผู้ตามที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ การบรรลุสัจจะการแห่งตน ความเจริญรุ่งเรืองของสังคม องค์กรและผู้อื่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเฉลิม รุ่งตรานนท์ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังของ

ประชาชนต่อบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ความคาดหวัง ของประชาชนต่อบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากโดยด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคาดหวังกับบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน พบว่า ปัจจัยทางด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. ปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ กล่าวคือ ประชาชนบางส่วนก็ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำงานเกี่ยวกับหมู่บ้าน เห็นแก่ตัว ไม่คิดเห็นคนอื่น เกิดปัญหาให้กับผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำตัดสินใจโดยที่ไม่ขอความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงานบางงานเกิดความล้มเหลว ไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนไม่มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค

ประเด็นการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล กล่าวคือ มีปัญหาในการบริหารงานในระดับหนึ่งอย่างปัญหาความขัดแย้ง ขาดความร่วมมือจากประชาชนในหมู่บ้านฝ่ายตรงข้าม ขาดงบประมาณในการพัฒนาหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้น้อยและไม่มีความซื่อสัตย์ การติดต่อของงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านจะไม่ค่อยเอื้ออำนวยเท่าไรในการพัฒนา ขาดงบประมาณในการจัดสรรซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาหมู่บ้านที่ไม่เพียงพอต่อการพัฒนา ไม่มีการกระจายอำนาจ การสั่งงานกับลูกน้อง ไม่เด็ดขาด และยังขาดคำสั่งในการมอบหมายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรในบางกิจกรรมทำให้งานที่ได้รับมอบหมายออกมาไม่ค่อยดี อีกทั้งยังขาดการกำหนดเป้าหมายในการมอบหมายงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและประสบผลสำเร็จ ซึ่งก็เป็นปัญหาภาวะผู้นำในการปกครอง

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ กล่าวคือ การจัดให้มีการศึกษาให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อที่จะให้ประชาชนได้มีทักษะด้านความรู้ และการจัดให้มีการอบรมให้แก่ผู้นำหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อเพิ่มศักยภาพเกี่ยวกับผู้นำ มีการส่งเสริมการประกอบอาชีพของชาวบ้าน และต้องของงบประมาณจากภาครัฐ เพื่อที่จะมาบริหารจัดการด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มความรู้ให้กับชาวบ้าน และต้องจัดศูนย์กลางการเรียนรู้เพิ่มเติมในด้านต่างๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านป้องกันสาธารณสุขภัยต่างๆ ด้านความสงบเรียบร้อย ด้านความมั่นคง ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย ระบบการทำงานให้มีความชัดเจนมากกว่านี้ หรือให้มีความหนักแน่นในการในการบริหารงาน ซึ่งจะเป็นตัวยึดความเป็นผู้นำให้ดีขึ้นกว่าเดิม ให้มีความมั่นใจในการทำงานมากกว่านี้ และช่วยกระตุ้นในชาวบ้านให้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆร่วมกัน เพื่อสร้างความสามัคคี ประองตองกันหมู่บ้าน

ประเด็นการกระตุ้นทางปัญญา กล่าวคือ ผู้นำจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานโดยเฉพาะการปฏิบัติงานทางราชการ การตัดสินใจตัวเองให้มากขึ้น มีความเด็ดขาด ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการปกครอง และการพัฒนาหมู่บ้านให้มีศักยภาพ ระบบการทำงานให้มีความชัดเจนมากกว่านี้ให้มีความหนักแน่นในการในการบริหารงาน มีความมั่นใจในการทำงานช่วยกระตุ้นในชาวบ้านให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้สร้างความสามัคคี ประองตองกันหมู่บ้าน เวลา มีงานจากทางราชการหรือส่วนต่าง ๆ ก็ให้แจ้งประชาชนได้ทราบ และเตรียมความพร้อมเพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานการสื่อสาร ช่วยให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพอีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานการปรับความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในการทำงานให้ดีขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนในหมู่บ้านที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของชญานันท์ ตระกูลพิชยะชัย (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในหมู่บ้านในจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า 1. บทบาทของผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในหมู่บ้านในจังหวัดนครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประองตอง ความร่วมมือร่วมใจ และการประนีประนอม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบังคับ และด้านการหลีกเลี่ยง อยู่ในระดับปานกลาง 2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในหมู่บ้านในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้หมู่บ้านชุมชนเกิดความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ ช่วยส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้ ช่วยประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐให้กับประชาชน จัดให้มีการศึกษาให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อที่จะให้ประชาชนได้มีทักษะด้านความรู้ และการจัดให้มีการอบรมให้แก่ผู้นำหรือคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อเพิ่มศักยภาพเกี่ยวกับผู้นำให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการวิจัย โดยแยกออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้คือ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผู้นำควรมีระบบการทำงานให้มีความชัดเจน มีความหนักแน่นในการในการบริหารงาน ความมั่นใจในการทำงาน และช่วยกระตุ้นในชาวบ้านให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

1.2 ผู้นำจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อนร่วมงาน โดยเฉพาะการปฏิบัติงานทางราชการ ควรเพิ่มเติมการทำงานให้ตีมากกว่าเดิม และมีการตัดสินใจตัวเองให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการปกครอง การพัฒนาหมู่บ้านให้มีศักยภาพ เพื่อให้หมู่บ้านชุมชนเกิดความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

1.3 ผู้นำควรมีการพัฒนาด้านการตัดสินใจในการปกครองหรือสั่งการกับลูกน้องให้เด็ดขาด

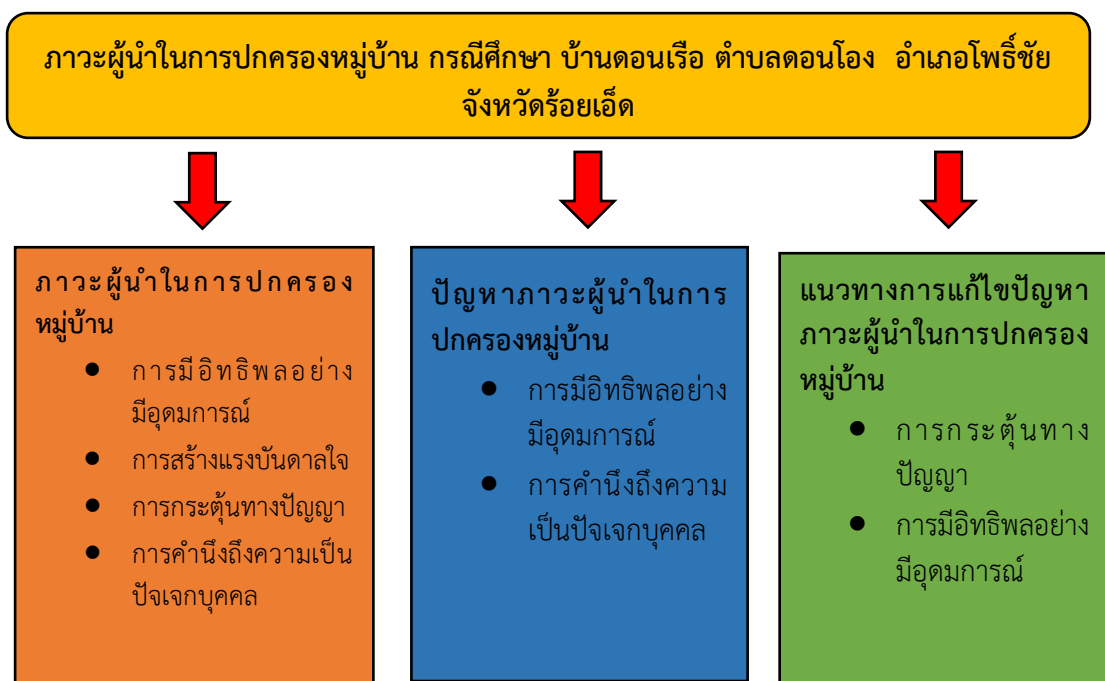
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปกครองของผู้ใหญ่บ้าน บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 ควรจะศึกษาภาวะผู้นำในการปกครองของผู้ใหญ่บ้านในประเด็นอื่น ๆ เช่น ประเด็น การสื่อสาร ประเด็นบุคลิกภาพ

องค์ความรู้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านดอนเรือ ตำบลดอนโอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยสามารถค้นพบองค์ความรู้ใหม่โดยการนำเสนอในรูปแบบโมเดล ดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2: ภาวะผู้นำในการปกครองหมู่บ้าน

เอกสารอ้างอิง (References)

- เฉลิม รุ่งทรานนท์. (2552). ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ชญานันท์ ตระกูลพิชยะชัย. (2552). บทบาทของผู้ใหญ่บ้านในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในหมู่บ้านในจังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- दनัย เทียนพุดิ. (2530). นักบริหารมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- นิตย์ สัมมาพันธ์. (2546). *ภาวะผู้นำ: พลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: อินโนกราฟ
พิกส์
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2534). *องค์การและการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุภาการพิมพ์.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- สนิท จรอนันต์. (2549). *ความเข้าใจเรื่องการปกครองท้องถิ่น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาบัน
นโยบายการศึกษา.